

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:
Pe 1 an 3 fl.; pe ½ an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscripte nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

INSERTIUNILE:
Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară
4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva“ institut tipografic
în Orăştie (Szászváros).

EDITOR AL FOII:
Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA
Institutului tipografic „Minerva“ în Orăştie.

Boală mare!

Când Dumnezeu vrea să bată pe cineva, îi ia mai întâi mintea!..

Eată de ce trebuie să ne aducem aminte văzând unele arătări ce es des, prea des la iveală în sinul nației maghiare.

Să știe, că introducerea legilor «politice» (vai de ele succese «politice» ce s'au dobândit prin politica lor!) -bisericești, numai în sinul poporului maghiar au putut prinde rădăcini și au dat roade, care au pus pe gânduri până și pe «liberalii» ce le-au adus!

Socialismul în sinul poporului lor prinde rădăcini și se desvoltă în înțeles rău; alipirea la biserică, la casa lui D-zeu, la ei a început să se pustiască în chip nebun.

Și acum tot din mijlocul nației cavaleresti se ridică o nouă arătare, care e un pas mai mult pe calea perzării, a desfacerii, a putrezirii proprii!

Socialiștii anume, au făcut socoteala, bună pentru ei negreșit, că lor le-ar fi tare de tolos se poată trage în șirurile lor ca luptaci și pe învătătorii dela sate.

S'au îndreptat drept aceea, cătră ei cu o rugare, ca să poftescă să între în șirul lor. Și deja din 39 de comitate (așadar jumătate din comitatele țării) învătătorii unguri cei mai mulți au dat răspuns că vor lua parte la o sfătuire mare în privința asta! Sfătuirea se va ținea în Pesta la Crăciun, și «făclile» poporului maghiar vor hotărî sigur să se facă «apostoli» ai ideilor socialiste.

Până la adunare o comisie de pregătire lucrează la facerea unui memorandum, care se fie înaintat ministrului de culte și instrucțiune publică. În memorandum vor fi înșirate mai multe lucruri pe cari învătătorii cer ca ministrul să le pună în lucrare, dacă e ca să se «avente» cum se cade învățământul.

Intre altele cer ca instrucția (școala) populară să fie gratuită (adecă părinții să nu plătească nimic ca taxă, «didacru» de învățământ pentru copii lor ce umblă la școală), apoi ca elevii săraci să fie provăzuți cu cărți gratuit pe cheltuiala statului, precum și cu haine și mâncare.

Și acum venim la cea mai zdravănă cerere care va fi cuprinsă în memorialul înțelepților dascăli ai «nației», anume ei vor cere ca religia să fie scoasă afară din toate școlile!

Firește adunarea o să primească propunerea onoratei comisii, și memorandumul o să fie înaintat ministrului cu cererea asta întrînsul!

Eată un nou semn, că boala, ce are să putrezască de tot acest popor răsfățat și îngrămadit cu toate bunățiile, se lățește întrînsul tot mai tare! A început de sus: miniștri «moderni», «liberali», la culmea «spiritului timpului», au dat signalul de luptă contra așezămintelor sfinte, pentru ei prea «patriarchale», bune pentru popoare «primitive», nu așa zvântate ca nația cavalerilor, — poporul le-a răspuns așa de viu, că și măriile lor s'au spăimântat de răsunetul neașteptat ce-au văzut c'a aflat glasul lor!

Mai trebuia copcia mijlocie, învățătoria, care de pe catedra școlii se învețe, de mici, pe copii nebuniile «liberale», — și eată o au și pe aceasta.

Pot acum merge cu vapor spre hăul înselbătătorii moravurilor, care ducă nici mai mult nici mai puțin ca la prăbușirea popoarelor ce s'au aruncat în brațele lor!

Dar bine făc, ducă-se numai! Când vor încerca să se întoarcă ear' napoi la calea bună, vor vedea că e — prea târziu!

Le merge prea bine. Ear' Românul are o zicală care spune ce se întemplieră, de pildă cănelui, când îi merge prea bine!..

— Tată, ce frumos ar fi să mergem pe jos până la castel.

— Cu plăcere, zise contele Clairval, vesel că poate îndeplini pentru cea din urmă oară o dorință a ficei sale.

Tinerii o luară pe jos spre castel, care se înalța în partea cealaltă a satului, urmați de o parte din invitați.

De-odată se opriră... La colț cotise și venia încetinel un convoiu cu un mort...

Era un dric sărac, ear' pe cosciugul acoperit cu pânza albă a fecioarelor, nu se zărea nici o cunună, nici o floare măcar, cu toate că era primăvară...

În urma dricului venia un bărbat cam rău îmbrăcat, cu fruntea plecată sub greutatea marelui dureri ce încerca. Ciocli se opriră ca să facă loc nunții. Nenorocitul om își ridică capul. Privirea lui s'elbatică, plină par'că de mânie și de ură, se aținti asupra oamenilor fericiți și bogați, a căror bucurie părea o batjocură pentru jalea lui.

— Cinste moarte! zise grav contele Clairval; se ne rindim și să lăsăm să treacă dricul.

Convoiu cu moarta își reluă drumul prin mijlocul a două șiruri de bărbați și femei.

Când trecu prin fața tinerei părechi, mireasa, într'un simțământ de milă pentru biata

Numele de Român

e dus, în ciuda tuturor opintirilor rătăcioase ale dușmanilor noștri, tot mai departe și mai adânc, cu dragoste și cu laudă.

Intre altele un învățat profesor dela universitatea din Nancy (în Franția), dl Auerbach, a ținut anul trecut un șir de conferențe publice asupra neamurilor și naționalităților din Austro-Ungaria.

În cursul unei din aceste conferențe, profesorul francez arată ascultătorilor sei, că Ungurii din Ungaria, din asupriți ce erau odată sub domnia nemțască, au devenit la rândul lor ei asupritorii altora!..

Imprejurarea aceasta a îndemnat pe unul dintre tinerii români aflători la cea universitate, anume pe dl I. Last, să îndrăznească a cere o convorbire domnului Auerbach, în scopul de a-i cunoaște părerea asupra chestiunii Românilor ardeleni.

A mers. 'L-a întrebat, și învățatul francez 'l-a primit bucuros și 'i-a dat răspunsurile cerute.

Dl Last publică acum o scrisoare în «L'Independance Roumaine» din București, în care zice între altele:

«Dl Auerbach 'mi-a răspuns, că Franția va fi totdeauna pentru cel asuprit și în contra asupritorului, că osândește prin urmare pierderea Ungurilor față de Români, și că are de gând să vorbească mai pe larg asupra acestei chestiuni, când își va reîncheie noul șir de conferențe publice, cari anul acesta vor tracta despre «Statele din Balcani».

Congresul național bisericesc.

În 1/13 Octomvrie s'a deschis, precum am spus deja, congresul național-bisericesc al Metropolei greco-orientale române de Transilvania și Ungaria, în biserică din Sibiu- cetate. Ședințele mai departe s'au ținut în sala cea mare a casei comitatului Sibiu. A fost deschis prin o cuvântare a Exc. Sale Metropolitului Miron Romanul, pe care, din îngustime de spațiu, neputându-o da întreagă, lăsăm să urmeze aci frumoasa-i încheiere:

„Și în acest congres, a zis Exc. Sa, nисуințele noastre ale tuturor trebuie să fie în-

fată care se întorcea la D-zeu în acea tristă rochie de fecioară, rupse câteva flori din buchetul ei și le puse pe cosciug.

Bărbatul, care urma dricul, ridică capul. Incruntarea și ura îi perli de pe față și acoperindu-și fața cu mâinile, începă să plângă.

— Cine e acest nenorocit? întrebă contele pe un țeran.

— Nu știu, domnule, nu e de pe aici; a tras zilele astea la han cu soră-sa, care era pe moarte. Aseară a și murit, biata fată.

— Săracul!

Clopotele triste ale morții urmașă după cele vesele ale nunții.

Cosciugul trecu; întră în curtea bisericii. «Cine sunt tinerii căsătoriți ce eșiau de aci? întrebă omul cu moarta, arătând mulțimea care de abia se mai vedea în depărtare?

— D-șoara Yolonda de Clairval.

Străinul rămase câțva timp gânditor.

— Să fie fericiți, murmură el, și întră în biserică...

Au trecut 20 de ani. Sântem în Vendea, în timpul revoluției. Răsboiul civil e în toată furia. «Convențiunea» trimise unul din membrii sei, însărcinat să ia măsurile cele mai strașnice în contra partizanilor regalității. Acest membru era Carrier.

dreptate într'acolo, ca pe lângă alte atribute canonice ale instituțiilor noastre bisericesti, se se conserve nealterat caracterul lor național, și ca cel mai deaproape scop al nostru să avem înaintea ochilor, în toate lucrările noastre, cultura și moralitatea publică, cari au să ne asigure pacea și adevărata iubire frățească în societate».

«Având firma speranță, că și d-voastră astfel vă pricepeți chemarea, ce o aveți ca membri ai acestei supreme corporații bisericesti, după invocarea ajutorului lui D-zeu premească sub sânta liturgie de astăzi, sesiunea ordinară a congresului nostru național bisericesc pentru periodul anilor 1896/7, 1897/8 și 1898/9 cu aceasta o declar de deschis».

A urmat constituirea biuoului, apoi prezentarea credențialelor și a comisiilor de verificare, — după cari ședința întâie s'a închis.

Ședința a 11-a, Joi, s'a petrecut cu verificarea deputaților ce și-au prezentat credenționalele; constituirea comisiilor (7), cereri de concediu, prezentarea rapoartelor consistorului metropolitan, și darea lor comisiilor căroră se cad.

Ședința a 12-a, Vineri, încă a fost ocupată cu verificări, anume cu verificarea deputaților a căror alegere a fost atacată de proteste ori a fost găsită cu greșeli, de cătră comisie.

În ședința a 13-a, s'a făcut propunerea să fie însărcinat consistorul metropolitan să gătească un plan de regulament pentru catechizarea elevilor gr.-or. de pe la școlile și institutele străine, din întreaga metropolie, căci prea e azi neregulată această însemnată chestie. Propunerea e a deputatului N. Măneșțu, protopop. Tot d-sa a propus ca toate legile bisericii gr.-or. să fie adunate la un loc. Până la congresul viitor o comisie să pregătească arangierea asta: Statutul organic, ca temei, în frunte, urmat de celelalte regulamente bisericesti și școlare, de toate. Și a 14-a, a propus facerea celor de lipsă pentru salariarea preoțiilor din archidieceasă, în urma pagubelor ce au îndurat preoții și protopresbiterii prin nouele legi politice-bisericesti.

S'au mai făcut câteva verificări, și s'a arătat părerea de rău, că în cercuri mari, ca de pildă, al Aradului, cu 1000 de alegători, abia 600 iau parte la alegerile bisericesti, ceea-ce arată că poporul nostru nu știe încă să se folosească de drepturile sale.

Din raportul general plenar al consistorului a ieșit la iveală ca lucruri mai însemnate, că au fost însărcinați doi membri ai consistorului metropolitan cu întocmirea unui memoriu, a

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

Pentru o floare.

— Nuvelă. —

Contele Clairval mărita pe singura sa fiică cu amicului său marquisul de Kergouët.

Când se sfârșă cununia, tinera păreche ieși în ușa bisericii frumos împodobită cu brazii și flori. Clopotele sunau, vestind satelor de prin prejur nunta.

Țeranii erau gătiți în haine de sărbătoare, țerancele aveau flori în mână, în păr și la brâu. Natura era și ea veselă; paserile cântau; florile răspândeau miros dulce, ear' soarele strălucea și părea că încungiuură cu o cunună aurie capetele tinerilor căsătoriți.

Mireasa, plăcută și surizătoare, în alba-i găteală, părea un înger care și-a pierdut aripile. El, mândru, privea cu drag la tovarășa sa, care se răzima ușor de brațul lui.

Cortegiul strălucitor de aur și mătase, scobora poteca bisericii, în mijlocul strigătelor poporului.

— Vezi, draga mea, cum te iubeste lumea? Ce frumoase aduceri aminte le lași! zicea mirele.

Tinera plecă ochii în jos și zimbă. Apoi zise tatălui său care venia în urmă:

La doi pași de catedrala St. Petru, într'o mare clădire, erau adunați toți bănuții; bărbați, femei, copii și bătrâni, erau aruncați unul peste altul, și cu toate desele omoruri, această sală era totdeauna plină de jertfe.

Într'o sală întunecoasă era tribunalul presidat de teribilul proconsul. Aci prinsonerii erau despărțiți în două: acușări și osândiți. Cu cât ceata întâie scade, cu atât se mărește a doua.

Osândirile la moarte se repetau neîncetat.

— Enric de Kergouët, strigă pandurul.

Un tinere de 18 ani iese din rîndul acușarilor și înaintea spre judecători, salutându-i grațios, ca și cum ar fi fost la curte.

Strămtorarea sa nu-i schimbase firea veselă. Părea că nici nu știe în fața căror judecători se află, că îl așteaptă eșafodul (o masă pe care îi întindea și le tăia capul), că în curând nu va mai fi.

— Ești învinuit că ai conspirat contra republicei, că ai atacat pe trimișii sei cu mâna armată. Ce ai de răspuns?

— Ați omorât pe tata; fiecare trebuie să-și plătească datoriile!

— Ai vrut să pui mâna pe mine, urmă Carrier. Ce voiai să faci cu mine?

— Așa e, domnule, am vrut să pun mâna pe d-ta, răspunde tinerele regalist, cu același

unei istorii a vieții constituționale a bisericii gr.-or. în cei 25 de ani dela constituție; — că e scop să se înființeze cu timpul încă două ori doar trei eparchii (episcopii) nouă, dar' încă nu s' pregătirile și mijloacele de lipsă; — că colecta pentru un fond din care să se îmbunătățească plățile învățătorilor, a ajuns la cifra de 101,000 fl.; — că reprezentanța fundațiunii Gojdu s'a apucat să descrie vieța fericitului binefăcător al bisericii; — că comunele bisericesti au fost îndrumate să-și scrie averile bisericesti în cartea funduară pe numele dieceselor de care se țin, ca să poată fi asigurate contra ori-cărora întâmplări neplăcute.

Raportul s'a luat, în general, la cunoștință, ear' în amănunte el a iscat o discuție mai lungă asupra punctelor singurate din el.

În ședința a 5-a a congresului, dl V. Mangra a făcut propunere ca congresul să însărcineze consistorul metropolitan cu pregătirea unui memoriu către M. S. Împăratul și Regele apostolic, cu rugarea, ca să întrevie prea grațios pentru scoaterea din valoare a legilor celor nouă politice-bisericesti.

Propunerea, ca și toate propunerile din ședințele de mai înainte, a fost predată comisiei respective spre studiere.

A urmat apoi aducerea unei hotărâri ce face onoare congresului!

E cunoscut și cetitorilor nostri Iosif Goldiș, care a ajuns pe când lumea nu-l cunoștea destul de bine, vicar al părților bihorene, la Oradea-mare, unde se va înființa cu vremea o nouă episcopie gr.-or. Acest om, doritor de mărire și văzând că azi în țara ungurească acela are mai multe nădejdi de-a ajunge «domn mare» care mai tare se dă după p'er — s'a lăpădat de hotărârile naționale ale neamului său, și a primit să fie ales «deputat» în dietă. Ear' în dietă apoi s'a purtat și mai «frumos». Când au venit în desbatere legile politice-bisericesti, deși toată nația românească protestase contra lor, și deși sinoadele bisericilor și chiar congresul luase hotărâri contra acelor legi, — el, căpetenia unei provincii bisericesti, a votat în dieta ungurească pentru aducerea acelor legi!

Ales acum și el deputat la congresul național bisericesc dela Sibiu, când în ședința de Luni a venit la rînd să fie și el verificat, congresul, național s'a purtat românește și creștinește, față de vicarul Goldiș. Din 75 de deputați, 70 de inși au cerut ca să nu fie verificat, să se fie în suspens, că este cercetare pornită contra lui.

Ținuta și hotărârea congresului a făcut cea mai bună impresie în toate cercurile românești și e aplaudată de întreaga Româniea.

Despre ședințele următoare, în alți numeri.

Gospodărie ungurească, cu averea popoarelor.

O foaie maghiară, arătând câte specule neiertate, câte chivernisiri p'cătoase se fac în țară cu averea strînsă dela s'ermanii plătitori de dare, scrie între altele:

sânge rece. De-oare-ce mașina d-voastre de omorît (ghilotina), nu ne e bine cunoscută, noi ne mulțumim cu o cracă înaltă, și cu un ștreang țeapăn... ț'i-aș fi pus ștreangul de gât și te-aș fi spânzurat, după vechiul obicei, în mijlocul aplauselor tuturor, dacă te prindeam.

— Enric! strigă un glas plângător mamă-sa. Carrier aruncă în giurul său o căutătură de tigr.

Osândirea era sigură și Enric fu imbrăncit cu ceata celor în agonie.

Două femei înaintară.

— Ești mama băiatului acestuia?

— Da, domnule, și v' cer iertare pentru el; e prea tin'er...

— Nu e iertare! E osândit! Cum te chiamă?

— Yolonda-Maria de Clairval, marquisa de Kergoët, și fata aceasta e fiica mea.

Carrier se uita lung la cele două femei, mamă și soră a îndrășnețului tin'er.

— Indurare pentru fratele meu! zise și fata.

Proconsulul ridică ședința și vesti osândirea la moarte pentru căteși trei.

Osândiții fură duși în închisoare.

Bătătură 9 ore. Aceasta era ora când se începea înecarea judecaților.

Inchiși erau duși pe o luntre, legați doi câte doi și aruncați în apă cu împunsături de săbii și baionete.

Paznicii sosesc, și strigă de pe o listă, pe toți prinșii, afară de trei.

— Ne-a venit rîndul, zise Kergoët.

«Ce să zicem de comitatul model Neutra, de unde vin știri îngrozitoare. Nu sîntem în stare să judecăm câte mii lipsesc din casa comitatului, care cât a furat și ce au făcut cu banii; cetim numai că s'au furat mii de floreni și că pentru chivernisirea p'cătoasă a banilor strînși din contribuție, au fost ridicăți din slujbe și puși sub cercetare 27 notari cervicali și matriculanți»...

În comitatul Veszprém, scrie același ziar, că s'au descoperit tot atâtea neregularități, care s'au pus îns' în căra vicișpanului care e — mort. Se scrie mai departe, că răposatul burgermaistru al Budapestei, Ráth Károly, a «uitat» în cutia mesei 20.000 fl. și o scrisoare, prin care Rösk Szilárd spunea, că dă cele 20.000 pentru ajutorarea v'eduvelor învățătorilor... Banii au fost «uitați» atîta vreme, că până au stat «uitați» în cutia mesei, ar fi adus un venit de 8000 fl.!... Și lucrul numai după moartea «uitucului» burgermeister s'a descoperit...

Și câte și mai câte de-acestea nu s'ar putea scoate la iveală în țara întreagă! Și nici nu-i mirare. Printre naționalități indeosebi, în slujbe ajung mai numai fleacuri ce nu pot trăi pe aiurea, oameni ce nu pot trăi printre ai lor, dar' pe aici sînt buni, fiindcă-s Jidovi ori ungaruși, și f'găduesc să fie «teribili» cu bietele popoare nemaghiare, după sudoarea căroră sînt puși să trăiască!

Azi alb, mâne... bălțat!

Așa e la «înțelepții» politici maghiari. Acelasi care azi e ridicat de ei în slavă, mâne, așa cerînd consecuența, este așezat jos pe pămînt și ar'etat c'at e de mic, c'at un grăunte numai, și poate și acela găunos... E vorba de «puternicul» Împărat al Germaniei.

Pe cine proslăveau mai ieri toate ziarele maghiare în cor, ca pe politicianul cel mai „prevezător”, cu vederi mai largi, mai presus de ale altor muritori; c'at toată lumea era, așa de îngustă și scurtă la vedere, c'at nu vedea deloc în nația cu pinteni o nație providențială, uriașă, ci la toți le părea așa de neînsemnată, c'at nici nu o vedeau c'and treceau pe lângă ea, — și numai ce veni împăratul cel cu ochi ageri și cu vederi largi, și ni-o ridică dragă-mi-te Doamne, în vederea tuturor, c'at se revoltă contra părerilor lui toată lumea afară de... Unguri!

Intors acasă, împăratul urmează a face după firea sa, câte ceva «extra», c'at se se isbească de judecata celeilalte lumi: vrea anume să-și mărească în chip neobișnuit, puterea armată pe apă, marina, flota, ca după-ce împărăția sa e puternică pe uscat, să se facă puternică și pe apă, să ajungă ori întrecă chiar, pe stăpâna m'rilor, pe Anglia. E aceasta deopotrivă cu a-și implanta șecura în un copaciu, ce n'o să-și stea în putere să-l

despice. Și dieta germană, și opinia publică, e tare în contra acestei încercări. Împăratul îns' ține cu îndărăre la planul seu mare, și va încerca totul, c'at să iasă el biruitor! Și lumea mare ear' il judecă pe împărat pentru pasul de capul seu, cum 'l-a judecat și pentru vorbirea de capul seu dela Pesta.

Foile ungurești îns', de-ar fi consecvente, ar trebui cel puțin să tacă. Dar' nu „Magyar Hirlap” de pildă, îl ia curat la refec pe împărat, și într'un primarticlu, spune despre el nici mai mult nici mai puțin ca:

«Unul dintre cei dintâi politici ai Europei e în punctul de a săvîrși cea greșală fatală, pe care biografii o află în vieța fiecărui om...

«Coroana impune purtătorului ei puncte de vedere unitare (mai înalte, de sus privitoare), îns' Wilhelm II. toate le poate privi numai din punct de vedere de partid! Acest om distins e născut pentru aceea, ca cu unilateraltate aprinsă să propoveduiască programul unui partid!.. Împăratul Wilhelm II. își ține de chestie de autoritate, c'at se se intrupese fiecare cuvînt, pe care 'l-a rostit precugetat, ori care 'l-a scăpat din gură într'o înflăcărare a lui»...

Așa? Am auzit bine? Adecă aceasta e și a domnilor-voastre credință despre «puternicul principe» îndumnezeit mai ieri pentru-că într'o clipă de «înflăcărare», între păhare, a «scăpat din gură» niște laude la adresa pîntenilor mneavoaștre?

Noi subscriem bucuroș părerea lui »M. H.». Nu o putem îns' referi numai la ce împăratul german azi face la el acasă, ci mai virtos la ce a făcut și a zis în Ungaria, și punînd pe ochi ochelarii lui »M. H.» zicem gîndindu-ne la ele: Da... »Wilhelm II. toate lucrurile le-a privit numai din punct de vedere de partid (a fost și el în clipa aceea Ungur); a fost «propoveditorul programului unui partid (dușman nou); ori apoi c'at, într'o clipă de «apîndere» prea mare — «i-au scăpat din gură» laudele ce le-a zis la adresa nației de «cavaleri».

Adunarea generală a învățătorilor gr.-or. din districtul Devei.

Dle Redactor,

Duminecă și Luni în 28 și 29 Sept. 's-au ținut adunarea generală învățătorii gr.-or. din districtul (cercul) Devei, în orașul Deva.

De acest district se țin învățătorii din protopopiatele: Deva, Dobra, Hateg, Ilia și Oraștie.

Suma tuturor învățătorilor aplicați la școlile din aceste 5 protopopiate, după ar'etările oficioase, e 122.

La adunarea ținută în zilele numite, au luat îns' parte numai 34.

Adunări 'l-a premers serviciul divin, săvîrșit din partea dlor preoți: George Nicoară și George Gila. A urmat apoi deschiderea adunării din partea presidentului Nicolae S'en-zian, care prin cuvinte alese arată însemnătatea întrunirilor învățătoarești precum și trebuința de a ne desvîrși în ale pedagogiei.

Yvona turburată fu dusă de p'zitor napoi în închisoarea pe care nu mai credea să o vadă. Înainte de a răspunde la întrebările mamei sale, fură chemați toți trei de paznic, care le zise să meargă după el.

— Ah! zise Enric, nu te lasă liniștit nici în cea din urmă noapte!

O intunecime adâncă înveluia orașul. După c'atva timp căteși trei, împreună cu p'zitorul, ajunseră într'o ulicioară strîmtă.

P'zitorul luă de br'ț pe Yvona; Enric pe muma sa.

Au ajuns la marginea riului Loara, aproape de locul unde se potopeau și unde în ajun fuseseră înecați nou'zeci și patru de preoți!

La un semn o luntre se apropie de mal.

— Suiți-v'că, porunci paznicul.

— Bravo, zise Enric rizînd, onorabilul Carrier ne face cinstea unei încercări deosebite.

Luntrița alunecă pe apă. Osândiții aștept'nd cu nerăbdare clipa înecării, își vedeau viața, copilăria, bucuriile și întristările, și marea durere de ieri, moartea tatălui pe care erau să-l întâlnească în cer... Ori c'at de mare le-ar fi fost curagiul, această moarte necunoscută îngheta de spaimă pe cele două femei și așta pe tin'er.

În cele din urmă v'zură o luntre care părea că-i așteaptă. La un semn luntrea se apropie de corabie; cei trei prinsoneri fură urcați pe puntă, ear' luntrea care îi adusese se dep'rtă repede.

— Ce însemnează aceasta? întrebă Enric.

Vorbirea a fost ascultată cu mare luare aminte, aclamat fiind presidential cu vii urări de «trăiască».

Secretarul I. Fleșeriu, cetește apelul nominal al membrilor, după care, fiind timpul înaintat, ședința I. se ridică, ear' membrii reuniunii se intrunesc la un pr'nz comun în hotelul dlui Pascu.

La orele 2 d. a. se ține a 2-a ședință, la care ia parte și noul subinspector școlar reg. dl G. Vilt. Se cetește raportul general, din care iasă la iveală, c'at inspectorul regesc a încuștințiat presiunile, c'at aceasta va fi cea din urmă adunare a învățătorilor din comitatul Hunedoarei, p'ndă c'and reuniunea nu-și va avea statutele întărite de guvern.

Tot din raport se vede, c'at statutele, cari le-a făcut adunarea generală din anul trecut și cari au fost trimise la consistorul archidiecesan spre aprobare, se află tot acolo.

Raportul se dă unei comisii spre censurare.

Urmează cetirea disertațiunii „C'and se ne trimitem copii la școală”, lucrată de dl Ioan Balomiri, și prelegerile practice „Cunoașterea liniei” de V. Milencovicu, „Substragerea în legătură cu măsurile metrică” de Petru Jujan.

Atât disertațiunea c'at și prelegerile practice, după observările critice din partea mai multor membri, se declară de reușite.

În ședința a III-a, ținută Luni a. m., se urmează cu cetirea prelegerilor practice, anume: „Constantin Brancoveanu” (Statornicia în credință) de D. Mosora, „Aflarea volumului corpurilor” de I. Cioran, și o prelegere practică din religione de I. Balomiri. Toate au fost declarate de reușite, indeosebi a dlui D. Mosora, învățător în Oraștie.

În ședința a IV-a de d. a. referentul comisiei de censurare a raportului general, dl S. Safta, propune ca comitatului central să 'l-se dea absolutul, să se roage încă odată Venerabilul Consistor pentru regularea c'at mai îngrabă a cauzei cu statutele, aduc'ndu-i la cunoștință ordinul inspectorului reg. de școale amintit mai sus, și îndeplinirea a 2 locuri vacante în comitatul central.

Adunarea primește propunerile referentului, ear' în comitatul central se aleg dnii D. Mosora și S. Safta.

Di I. Fleșeriu așterne o împărțire a orelor pentru o școală cu 2 învățători, care se transpune comitatului central spre censurare. Membrul D. Mosora propune ca până la adunarea viitoare să se trageze de fiecare subdespărț'ment un plan despre tot materialul din religione pentru anul I, ear' în adunarea generală să se cetească apoi toate operele intrate în această chestie și astfel apoi să se statorească o uniformitate de propunere a acestui studiu pentru întreg districtul.

Membrul C. Baicu propune, c'at nu numai religione, ci toate obiectele din anul I. să se trageze în felul ar'etat de dl Mosora.

Adunarea primește aceste propuneri în urma căroră presiunii printr'o vorbire frumoasă și acomodată declară adunarea generală din ăstan de închisă.

Nu pot trece, a nu aminti la acest loc nepăsarea at'at a domnilor preoți din tractul Devei, c'at și a inteliginței din Deva. At'at

— Aceasta însemnează că s'ntești liberi, le zise căpitanul.

— Liberi? Cum?

— Nu pot să v' spun altceva dec'at c'at la orele patru am primit bani și poruncă să v' aștept aci pentru-ca să v' duc în Anglia, precum și un pasaport din partea domnului Carrier. Toate s'nt în regulă, și dacă v'om avea v'nt bun, cred c'at ajungem repede în Anglia.

— Unde ne aflăm?

— Pe vasul Gorgona.

Eliberați, mama cu fiii sei, se uitau unul la altul neput'nd să se încreadă în fericirea aceasta neașteptată.

— Te rog, căpitan, zise Yvona, fata, poți să-mi spui ce oră e?

— Cu plăcere. S'nt douăsprezece și jum'etate.

— Mulțumesc. Apoi iute rupse picul tainicei scrisori.

— Ce scrisoare e aceasta? întrebă mama sa îngrijată.

— Mi-a fost dată de însuși Carrier, și m'am prins să n'o cetesc până la 12 ore.

Și Yvona ceti:

«Doamnei Yolanda Clairval,

«Acum douezeci de ani, în ziua căsătoriei d-tale, ai pus o floare din buchetul de nuntă, pe cosciugul surorii mele, care murise la v'rstă de 16 ani. Fiecare trebuie să-și plătească datoriile... Pentru o floare d'aruesc trei vieți. Carrier».

(Trad. din «F. p. t.» A. Dourliac.

în anul trecut cât și în anul acesta la ședințele adunării n'a luat parte un singur preot, ceea-ce cu atât mai mult e de regretat, deoarece dinșii sunt *directori școlari* și ca atare se așteaptă dela dinșii o mai mare interesare față de adunările învățătoarești, în cari se discută chestiuni școlare.

Ear' rēceala inteligenței din Deva a produs o deprimare generală între membrii reuniunii. Oare nu aproape zilnic cetesc și d-lor rapoarte prin ziarele noastre despre astfel de adunări, în cari se arată că nu numai inteligența, dar și *poporul* a luat parte activă, făcându-se membri ajutători, ear' învățătorilor veniți fel de fel de distracții? Ear' cum știu prețul străinii astfel de adunări, poftescă a ceti ziarele maghiare din săptămâna trecută, căci aproape toate aduc rapoarte despie adunarea învățătorilor dela școalele comunale din comitatul Târnava-mică, unde începând cu fișpanul până la cel din urmă inteligent au luat parte la acea adunare! Dar' și inteligența noastră din alte părți și cea străină, știe să pretuiască pe *învățători*, numai cea din Deva se vede că nu. Singur dl A. Nicoară a luat parte la ședințele adunării generale, dând învățătorilor frumoase sfaturi. Pentru această măchneșă s'au întors învățătorii dela aceasta adunare, căci ei au alergat spre a-și înbogăși știința, cu care apoi prin muncă grea și încordată, se dea științele miilor de copii, — și întimpină a-a rēceală!

Am dorit ca pe viitor să nu mai putem face și astfel de triste constatări. *Mucus.*

Isvoare de venit pentru învățători.

De D. Comșa.
(Urmare.)

Alt exemplu. Ploile necurmate, de cari am fost eștan băntuți, au căsunat înoroarea a sute și mii de sēmēnături. În dorința de a lecul asemenea calamități în viitor, și de a împământeni cu timpul o plantă foarte spornică pe seama pământurilor înecate sau altcum pustiite, comitetul numitei Reuniuni a recomandat sēmēnță de napi uriași englezești, cari, sēmēnăți într'un tărziu în miriște sau aiurea, ajung în Anglia greutatea de 6—8 kgr. Intenția comitetului era de a prăsi sēmēnță an de an mai multă, firește de cel mai bun soi. Drept probă s'a adus din Scoția 1 kgr. sēmēnță originală cu prețul de 4 fl. 40 cr. și s'a imbiat gratuit sub condiția, că Reuniunea va rēscumpăra sēmēnța produsă cu cel puțin 2 fl. de kgr. Speculă mai avantajoasă în ale economiei nici că se poate, producțiunea amintită fiind relativ ușoară și ieftină. Dar', lucru de necrezut, sēmēnța adusă prin Iunie, zace și astăzi împachetată; căci între cărturarii sătești, cărora ne adresăm prin graiu viu și în scris chiar, nu s'a găsit macar unul, care să ia darul scump în primire!

În fața exemplelor citate, lângă cari multe altele s'ar putea adăuga, va trebui să recunoaștem, că prea slăntem greoi și nepăsători și că nu arareori înșine contribuim la dăinuirea sērăciei, de care ne jeluim. Promitem bucuroși, noi Români cărturari, și ne arētăm dispuși a urma poveștelor bune, când înșe vine lucrul la adecă, tot așa bucuroși încrucim mâinile sōvāind sau trăgānām începerea și cu ea isprava înșasi.

În ce privește învățătorii nostri recunoaștem earăși, că aproape toți ar face și ar drege și s'ar apuca de muncă, când vorba e de a-și crea isvoare potrivite de câștig, numai cât mulți din ei nu se știu orienta în alegerea ocupațiilor și a mijloacelor de aplicat.

Va fi deci, așa sper, instructivă și binevenită expunerea ce urmează, cuprinzând povește și îndigētări practice în materie de ocupațiuni, cari ar putea servi învățătorilor nostri drept isvoare de venit. În privire vom avea, de sine înțeles, împrejurările date și mai ales starea materială și poziția învățătorilor nostri.

Începem cu *pomăritul*, atât de acomodat pentru învățători. Cu punerea acestui ram în serviciul școlaii populare s'a făcut și se mai face, știut este, mare sferă, durere mai multă sferă decât ispravă. Toți glăsuim împreună, noi cărturarii, pentru o cultură cât mai răspândită și rațională a pomilor și toți recunoaștem necesitatea de a înzestra școalele cu grădini în regulă, drept exemple vrednice de imitat. În realitate însă nu găsim decât un modest început.

Abstracție făcând de comunele, cari n'au apucat a înființa grădini pe seama școlaii resp. a le îngrădi, mulțime de grădini școlare, deși îngrădite și în condiții priincioase, se află în părginire uneori totală.

Pe nu puțini învățători i-am auzit desvinovățindu-se, că pământul ar fi rēu, că altoii și pomii resp. poamele un ar isbuti, clima locală fiind masteră, că în lipsa de brațe și resp. unelte n'are cine și cu ce îndeplină mai ales lucrările pregătitoare, că nu li-se acordă remunerația cuvenită, că din cauza instituirii provisorice vor trebui eventual a se statornică aiurea, că în timpul vacanțelor nu e cine

să grijească de grădină, că purtarea economiei câmpului le consumă întreg timpul liber și așa m. d.

Multe am avea de întimpinat, dar' resummăm spusele declarând aceste și alte asemenea motivări ca fiind rarori tēmeince. De altcum vom reveni în parte, când cu îndegētările speciale. Atăta numai deocamdată, că în aproape ori-ce pământ și climă e dată puțină de a prăsi, dacă nu tocmai mere, pere, struguri și perseci de soiuri ales, apoi de sigur pādureși de altoit și altoi, cari promit bun câștig, de asemenea sēmēnțe prețioase, legumi, alune uriașe, trandafiri nobili și alte flori, brazi, vin de strugurei etc.

Spre a înlesni orientarea vom suleva, acum în special, ocupațiunile și isvoarele de venit în parte atinse.

Un mănos și sigur isvor este *stringerea de simburi*, mai ales din mere și pere pādureși. Cu excepția unor puține soiuri, cum sânt d. e. merele pătule, poamele nobile cuprind simburi adese sterpi și prea mărunți. Înțietate se dă firește simburilor proaspeți, întregi, grei, liberi de gozuri și provenind din fructe pādureși mari și îndepliu coapt; simburii știrbiți, vermēnoși, scoși din poame ferte sau recoltate în pārgă, nu sânt buni de prāsili.

În schimbul unei recompense modeste, acordate elevilor, învățătorii nostri, aproape toți, ar putea stringe, fără mai nici o trudă, însemnate cătățimi de simburi cari, puși în vânzare, ar da cel puțin 1 fl. de kgr. câștig curat. În adevăr, din sumedenia de poame, cari se consumă la noi, mai ales când cu facerea oțetului și mustului în anii mănoși, căți simburi nu ar putea stringe învățătorii înșisi! Provisiile de simburi s'ar putea vinde direct, eventual în mare prin mijlocirea Reuniunii noastre agricole. (Va urma.)

NOUȚĂȚI

Visitarea tractului prin noul protopresbiter gr.-or. al Oraștiei. Ni-se scrie din Balomir: În 18 Oct. am avut o bucurie. Dl protopop gr.-or. al tractului nostru, *V. Domșa*, ca un bun păstor sufletesc, și-a luat osteneala de a-și cănta credincioșii și în comuna noastră Balomir, încredințându-se despre bunăstarea bisericii și școlaii și luând în cercetare și vedere toate recuisitele bisericești și școlare, vizitând biserica și școala. Vedem din asta, că noul nostru păstor sufletesc își știe prețul cu demnitate chemarea sa. Depărtându-se din mijlocul nostru cu cuvinte blānde și pārințești, ne-a lāsāt o plăcută suvenir. *I. B.*

Gospodăria maghiară. Vai de soartea bietelor popoare căzute pe mâna ei! Și noi Români din comitatul Hunedoarei li avem partea și ca atare trebuie să-i simțim *ușorul*. Congregația comitatului nostru a adus săptămāna trecută, o nouă hotărire, ca să ne aducem aminte de aceasta: *a votat ear' un arunc de 1% (unu la sută) pe comitat!*

Parastas pentru Șaguna și Gojdu. Sāmbāta trecută, s'a ținut în biserica din Sibiu-cetate parastas pentru marii binefăcători ai bisericii gr.-or. romāne, Archiepiscop și Metropolit *Andrei Baron de Șaguna și Emanuel Gojdu*. Înșuși Exc. Sa Metropolitul *Miron Romanul* a slugit parastasul încungiuat de o strălucită asistență, fiind de față și Ilustritățile Lor dnii episcopi *Popea și Mețianu* și aproape toți deputații congresuali. Cāntările bisericești le-a executat eminentul cor bisericesc al dlui *G. Dima*, în chip înălțator.

Deficit! Tot dovadă de gospodarie ungurească la noi e și faptul, că socotelile pentru anul viitor, votate în congregația dela 14 Oct., arată, că *venitele comitatului din care s'ă-și copere cheltuelile administrative, sânt 109.720 fl., ear' cheltuelile 113.029 fl. 60 cr., deci mai mari ca venitele cu 3309 fl. 60 cr.* Așa apoi firește că trebuesc aruncuri peste aruncuri! Vom reveni asupra acestor lucruri.

Comasare la Balomir. Ni-se scrie din Balomir: Luni în 18 l. c. a sosit în comuna noastră o comisie din partea judecătōriei din Deva în afacerea comasării, cerută de unii locuitori din comuna vecină Șibot. Deși locuitorii nostri n'au dorit această nouă sarcină și se credea la început că va fi o tulburare mare în popor, totuși poporul la îndemnul dlui paroch *N. Suci*, că să fie cu bună purtare și să nu facă vre-o ridicare contra legii, și dl jude încă le-a arētat cuprinsul legii prin cuvinte blānde și frumoase, a fost cu puțință ca lucrarea să dureze până în fine în bună ordine. Această bună ordine o putem mulțumī d-lui paroch *N. Suci*, care prin cuvinte pārințești a știut linișți poporul. Din aceasta se poate vedea și aceea, cât de bucuroși se supune poporul unor buni conducători. La urmă și comisia a adus mulțumită poporului pentru buna sa ținută creștinească.

O insultă pentru M. Sa. În vorbirea cu care a deschis congregația dela 14 Oct. în Deva, propunēnd adresa omagială către Maiestatea Sa pentru darul ce l'a făcut nației cu cele 10 statui în Pesta, — fișpanul nostru a scos ostentativ la iveală, că între cei cāror se ridică statui sânt *și de aceea, cari fālșăind steagul libertății și al egalității religioase, au luptat contra strămoșilor Maiestăți Sale Regelui!*

Să ne spună dl fișpan de nu este aceasta cel puțin o insultă la adresa Maiestăți Sale *Regelui?* Atăta lipsă de bun simț!

Un țeran model. Un țeran din România a câștigat la loterie 50.000 lei. Indată bunul țeran a dărui 100 de lei pentru statua ce se va ridica bărbatului național *Enache Văcărescu* și a fāgădui că o sumă oare-care o va dărui *Ligei*, ear' alta pentru statua ce se va ridica eroului național *Tudor Vladimirescu!* Eată un țeran model, care din prisosul ce i-a dat norocul lui cel bun, dă cu drag și spre scopuri naționale, și nu lăcomește să ție totul numai pentru sine.

Pēr ars — vieață perdută. Din Deva se scrie, că nevasta unui întreprinzător de acolo, *Joi*, trecută dimineața a voit să-și ardă pērul cu ferul, să fie mai frumoasă... Din nenorocire flacără lampei de spirit i-a aprins pērul, de ceea-ce ea s'a spāriat și din întemplare a doborât lampa. Astfel i-s'a aprins hainele. Arsurile căpētate au fost atāt de grele, încāt în scurtă vreme nenorocita femeie a murit.

Mare abatoriu la Iași. Capitala Moldovei de odinioară, orașul *Iași*, a construit un abatoriu (intocmire de tăiat vite) strălucit, care n'are pāreche în Rēsărīt! Darea lui în întrebuintare, se va face în curēnd cu mare paradă, fiind de față însuși Regele Carol. Pe lângă abatoriu s'au întocmit și mari hale pentru înlesnirea țirgurilor de vite, ce acolo se țin pe picior mare, Iașul fiind un înșemnat centru de țirg de vite. Orașul Viena va trimite o comisie, care să-l represente la deschiderea abatoriului.

Arestare senzațională. Mare uimire a stīnit știrea ce vine din Rusia, că zilele acestea s'ar fi arestat acolo un sfetic de stat dimpreună cu fiica sa, pentru-că ar fi vëndut Austriei unele plānuri militare de ale armatei rusești! Și știrea se întregeste într'acolo, că și trei oficieri și doi scriitori din cancelariile gārnisoanei din Petersburg, au fost arestați ca pārtāși crimei de vindere a patriei!

Adunările naționale se urmează frumos în România. Dumineca trecută încă au fost adunări, mārețe de tot, în Ploest și Craiova. Tot orașul era și într'un loc și n'raltul, în mișcare, ca de o mare sērbbătoare, avēnd privilegiu a da un semn de dragoste fraților de sub stāpānirea îngreunătoare a Maghiarilor.

Moarte. Jalnicii: *Septimia N. R. Danilescu*, *Eva Danilescu*, *Alexandru* și *Clara Danilescu*, și fiu lor, *Bucur* și *Susana Popovici*, *Iuliu* și *Elena Popovici*, *Inginer Emilian* și *Dia Popovici* cu fiul, *Cornel* și *Victoria Popovici*, *Inginer Octavian* și *Marie Pop* cu fiul, *Inginer Otto* și *Elena Popovici* cu fiu, *Virgiliu*, *Valeriu* și *Ersilia Popovici*, au profunđa durere de a anunța pierderea neuitatului lor soț, fiu, frate, ginere, cumnat și unchiu: *Nicolae R. Danilescu*, inginer hotarnic, inspector silvic, inspector șef al serviciului silvic al armatei romāne, profesor și fost director al școlaii speciale de silvicultură dela Brānești, fost director și profesor la școala de agricultură dela Herestru, fost membru în comisia permanentă pe lângă ministerul domeniilor etc. Cavaler al ordenelor *«Steaua Romāniei»*, *«Coroana Romāniei»* și posesor al medaliei *«Bene Merenti»*, — care a încetat din vieață în 17 Octomvrie st. n. după o scurtă dar' grea suferință în etate de 48 ani. A fost înmormēntat în 19 Oct. n. la 3 ore p. m. în cimitirul din Hațeg. Fie-i țērlna ușoară!

Palatin. Foile ungurești dau știrea, că *M. S. Impēratul-Rege* va înființa earăși demnitatea de *„Palatin”* în Budapesta.

„Albina” — foaie pentru popor în România, se va înființa dela 1 Octomvrie v. Va apare odată pe săptămână și va fi redactat pentru popor și trebuințele lui. Comitetul de redacțiune, alcătuit din mai mulți scriitori cu bun nume, vestește, că va scoate-o cu un cuprins, care și prin formă și prin materialul seu, să fie privită cu drag și să fie de folos ori-cărui Român de ori-unde ar fi el. Ne bucurăm de noua întreprindere și îi dorim roade strălucite într'u cultivare a poporului român.

Biografia lui „Avram Iancu”, — compusă de domnul *Iosif St. Șulufiu* și dăruiată *«Asociațiunii»* în 800 exemplare, pentru-ca din

suma, ce se va dobāndi prin vinderea ei adagūndu-se la rēmasul fericitului, să se înființeze un fond în memoria lui *Avram Iancu*, care a dărui toată averea sa *«Asociațiunii»*, se poate procura dela biroul „*Asociațiunii»* (Sibiu, Strada Morii Nr. 8).

Știri literare.

„Foaia pentru toți” despre care am făcut cu laudă pomenire în repetite rânduri, urmează a apare regulat la București, sub direcțiunea dlui *Dumitr Stănescu*. Numērul din urmă al ei, 42, dela 8 Octomvrie n. este foarte bogat și de bun cuprins. Eată titulele: *«Salcia și plopul»*, din tradițiile populare adunate de dl *G. Cosbuc*; *«Veneția»*, o frumoasă descriere a orașului acūși legendar, de *V. Gili*; *«Abonații teatrului Teodorini»*, amintiri de *Alin*; *«Știința»*, *«Fecioara de pe plaiu»*, poesie de *G. D. Mugar*; *Snoave, Cugetări asupra amorului și femeilor*, *«Vrājitorul alb»*, roman; *«Voesc să cāt»*, poesie de *J. Georgiu*; *«In cimiter»*, poemă de *I. Dragomirescu*; *«Edison»*, o schiță despre marele inventor; *«Cele douē saltii»*, basm de *Dumitr Stănescu*; *«Idilă»*, tradusă din englezește; *«In pādure»*, poesie; *Cugetări; Felurimi; Glume* etc. etc.

Și numai din această schițare a cuprinsului, cetitorul iubitor de literatură va putea vedea, că în *«Foaia pentru toți»* poate găsi într'adevăr un bogat material de petrecere și învățătură.

„Duiioase” e numele unui nou volum de poesii, ce vor apare în curēnd la București, datorite tinērului poet *Radu D. Rosetti*, bine cunoscut și cetitorilor nostri din drāgālașele poesii ce am reprodus din când în când dela dēnsul.

„Spre moarte” va fi titlul unui volum de nuvele ce le tipārește duiosul poet *Ludovic Daus*, la București. Judecānd după volumul seu de poesii, pline de observații fine și mișcătoare, ca o privire în apus de soare sau în adānci depārtări în cari se perde o rază lucitoare, priveliști favorite poetului *Daus*, — avem bune nădejdi că volumul de nuvele ce va eda, vor plăcea mult cetitorilor de inimă.

„Secunda”, volum de poesii ce urmează volumului *„Prima”*, apare la București, din peana dlui *Haralamb Lecca*. Volumul prim *„Prima”* are prefață de *B. Hașdeu*, și dl *Hașdeu* lega, pe temeul volumului prim, frumoase nădejdi, că volumul II. va fi ceva bun de tot. Vom da, la timpul seu, seamă despre el, precum și despre cele de mai sus, îndată ce vom ajunge a le avea.

„Căldindarul poporului”, cel mai ieftin căldindar romānesc, întocmit pentru poporul țeran dela noi, a apărut și se poate căpēta dela *«Tipografia»* din Sibiu.

«Biblioteca autorilor clasici». *Harnica* librărie editoare, *Carol Müller*, din București, în compagne acum cu *Storck*, sub firma *„Müller et Storck”*, a hotărīt o nouă întreprindere literară, de mare folos, negreșit: să tipārească anume, pe autorii clasici în ediție ieftină, traduși romānește. Afllăm că au apărut deja doi numeri: 1. *«Metamorfosele»* lui *Ovidiu*, traducere cu notițe literare, istorice, geografice și mitologice; nr. 2: *«Despre prietenie»* de *Cicero*.

Felicitant pe editorul *«Bibliotecii pentru toți»* pentru noua întreprindere folositoare în care a intrat, îi dorim succes strălucit.

AMICIȚIE — DISTRACTIE

Dear și florile vorbii... să crezi, că ele ț'ar spune ție mai multe, decât mie. Și apoi față de mine ele sigur ar fi cu mult mai bune de inimă... Dar durere, florile nu pot vorbi, „leģile” sânt aspre și prin urmăre...

16/X a fost p'aci o ideală zi de toamnă. Ei bine, o ideală zi de toamnă și apoi... ceva — în foi de toamnă — Ţ'ai putea închipi, câtă toamnă mi-s'a vērșat în suflet în 16/X? O, cât dulce și... amar!

„Leģea, care interzice...” (!) — Doamne, cēți mai sânt și oamenii „de lege”!

A face cuiva bine e oprit, a-i face însă rēu, e iertat... Bunăoară a fi așa scumpă pe vorbă nu e oprit!...

N'ar strica de ar fi veninoase! Măcar de ai gusta și tu „un pic”, ca să vezi și tu, ce e liniștea furată! *Vesī bine.*

FEL DE FEL

Cāt *»drum»* face ochiul omului? O foaie franceză a făcut și socoteala asta. Cetind un roman obiicnuit, de un volum, ochiul face, fugēnd pe șire, un drum de 2000 metri. Pe temeul acesta a socotit și a ajuns la sfērșitul că, punēnd toate șirele ce le cetește un om în o vieață mijlocie, lângă olaltă, unul în capul celuilalt, ca un lanț, ar da o lungime de vre-o 2500 kilometri! Cam atāta călētoare dar' ochiul omului în vieață, pe șirele ce cetește, — încheie interesantul cercetător francez.

Curiositate.

Vasilica e băiat de 4 ani. A mai căpătat un frățior... Tatăl-seu îi face asta cunoscut:
— Vasilică, cocostîrcul ți-a adus ție azi un frățior mic. Vrei să-ți vezi?
— Ba, dar' pe cocostîrc vreau să-1 ved.

POSTA REDACȚIEI.

D-lui N. S. în *Balimir*. Din lipsa de spațiu în cel de față, o vom lua în numărul viitor mai pe larg. Mulțumiri și salutări.

D-lui L. P. în C. s. Naveți la ce ne socoti între neprieteni d-voastre... Lămurirea dată ne-a făcut deosebită bucurie. Vezi, e în tot răul și binele seu. De nu se atîngea nimeni de d-voastră, nu veniați la gândul să descrieți nițel stările de acolo. Primind însă numai azi, Vineri, abia în cel viitor îi putem face loc.

D-lui I. S. în M. Primit, dar' abia la încheierea foii. Veți primi răspuns. Salutări și mulțumiri.

CALINDARUL SEPTĂMĂNEI

Zilele	Calendarul vechiu	Calendarul nou
Dumin.	3-a a lui Luca (20 d. Rus.), gl. 2. v. 8.	
Dum.	12 M. Prov.	24 Rafail
Luni	13 M. Carp	25 Crisant
Marți	14 (†) C. Par.	26 Amand
Merc.	15 M. Lucian	27 Sabina
Joi	16 M. Login	28 Simeon
Vineri	17 P. Osie	29 Narcis
Sâmb.	18 A. E. Luca	30 Claudie

Pentru redacție responsabil: **Petru P. Barițiu.**

Sz. 202—1897.

(271) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvénszék 1897. évi 6108 számú végzése következtében Dr. Muntean Aurel ügyvéd által képviselt szászvárosi «Ardeleana» hitelintézet javára felsőpiáni Candroiu Simza férj. Simia Inoné ellen 683 frt s jár. erejéig 1897. évi július hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1680 frtra becsült 1 locomobil, 1 cséplőgép, 2 tehén, 1 szekér, 1 csikkó, 2 disznó, 4 szekér széna, 1 vetőgép, 1 pálinkafőzőüst, 1 bononaból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászsebesi kir. bíróság 2679/1897 sz. végzése folytán 683 frt tőkekövetelés, ennek 1895. évi december hó 23. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 42 frt 95 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Felsőpiánon alperesnek lakásánál leendő eszközzésére **1897. évi október hó 25-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szászsebesen, 1897. évi szeptember hó 7-ik napján.

Grasser Károly s. k.,
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 203—1897.

(273) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvénszék 1896. évi 5928 számú végzése következtében Dr. Muntean Aurel ügyvéd által képviselt szászvárosi «Ardeleana» hitelintézet javára Strugari Chivescu Ion és társai ellen 200 frt s jár. erejéig 1897. évi július hó 29-én foganatosított

kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 575 frtra becsült 28 szekér széna, 2 ló, 3 kecske, 5 disznó, 200 véka csős törökbuzaból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászsebesi kir. bíróság 2687/1897 sz. végzése folytán 200 frt tőkekövetelés, ennek 1894. évi április hó 18-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 43 frtban bíróilag már megállapított költségek erejéig Strugáron alperes lakásánál leendő eszközzésére **1897. évi október hó 27-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szászsebesen, 1897. évi szeptember hó 7-ik napján.

Grasser Károly s. k.,
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 204—1897

(274) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvénszék 1897. évi 1362 számú végzése következtében Dr. Muntean Aurel ügyvéd által képviselt szászvárosi «Ardeleana» hitelintézet javára Strugari Chivescu Ion ellen 90 frt s jár. erejéig 1897. évi július hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 385 frtra becsült 24 szekér széna, 1 kanca, 5 disznó, 2 kecskeből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászsebesi kir. bíróság 2688/1897 sz. végzése folytán 90 frt tőkekövetelés, ennek 1895. évi szeptember hó 21-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 38 frt 45 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Strugáron alperes lakásánál leendő eszközzésére **1897. évi október hó 27-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szászsebesen, 1897. évi szeptember hó 7-ik napján.

Grasser Károly s. k.,
kir. bírósági végrehajtó.

Calfă de prăvălie.

Să caută o calfă tinără în prăvălia de manufactură a domnului

Ion Lazareiu

comerciant în Orăștie (Szászváros.)

Poate intra numai decât în condiție.

(270)

2—

De arândat!

D-na văduvă P. Robotin din Poiana-Techeru (p. u. *Zalathna*) dă

în arândă

din primăvara anului viitor (1898), **moșia sa**, de circa **600 jugere** catastrale de pe hotarul comunelor *Poiana, Valea-Iepii și Techeru*, și anume fâneațe, loc arător, pășune, precum și edificatele trebuitoare economiei.

Deosebit se află în Poiana și Techeru **2 edificii pentru crâșmă și două mori**. — Să dau în arândare: pe 3—5 ani.

Tot pe aceeași moșia se află

(268) 3—3

de vînzare

150 caré de fîn, ce se vînd din mână liberă.

A se adresa doamnei

Véd. P. Robotin,
în Poiana-Techeru.

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMÍI, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000. (196) 21—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;	4) cumpără și vinde mărfuri și produse;
2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5 ¹ / ₂ , ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;	5) arîndează și exarîndează realități;
3) cumpără și vinde realități;	6) cumpără și vinde efecte publice;
	7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

La institut se mai află **500 acții proprii, puse în vindere conform Prospectului staverit de Direcțiunea institutului sub Nr. 68/1897,**

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, în Iunie 1897.

Direcțiunea.

Baie de aburi, basen și vane, în Orăștie

= Strada Ferăriei 8. =

Proprietatea d-lui S. Birthler.

Încalzire centrală! Cea mai mare eleganță și comoditate! Cea mai mare curățenie! Arangiamet pentru toate trebuințele! Prețuri ieftine!

În baie se întrebuițează numai apă de riu strecurată!

Toate conductele (aparatele), pentru a fi asigurate contra ruginei, sînt făcute din aramă roșie! Fiecare vană e provăzută și cu un **douche!**

PREȚURILE BĂILOR:

Abonament pentru 12 băi de abur . 5 fl.		0 baie singuratică de abur . . 50 cr.
Abonament pentru 12 băi de vană . 4 fl.		0 baie singuratică de vană . . 40 cr.

În fiecare Duminecă baie comună de basen, à 25 cr. de persoană.

Ordinea de soăldat, în baia de aburi:

LUNI:	Domni.		VINERI:	Dame.
MARȚI:	Dame.		SĂMBĂTĂ:	Domni.
MERCURI:	Domni.		DUMINECĂ a. m.:	Domni.
JOI:	Dame.		DUMINECĂ d. a.:	baie comună.

Baia de vane stă la dispoziție atât pentru domni cât și pentru dame, în toate zilele.

Bilete și cărți de abonament se pot căpeta în însuși loculul băii (Strada Ferăriei 8.), apoi în tipografa fraților Schuller, în prăvălia domnului F. F. Widmann și în cofetăria dlui J. Eisenburger.

Onoratul public este respectuos rugat prin aceasta, a onora baia mea prin întrebuițare numeroasă.

Cu toată stima:

(263) 3—26

S. BIRTHLER.